

Сумња као критичка рефлексивна битан је конституциони елемент новог доба и прати га, тамо гдје оно жели да оправда само себе. Из критичке рефлексивне произашла су сва нова образложења тврдње о томе да је оно успјело. Тврдња о успјеху је, такође, увијек била рефлексивна о опасности од неуспјеха. Овде Рајнер Пипмајер говори о новом добу и о крају новог доба тј. finis hominis. Изгледа да су садашње расправе посебно темељите и далекосежне. И то није због тога што би те философијске тврдње биле нове, јер оне то нису. Философијске тврдње су случиле са евиденцијом историјске реалности и могућности скуства животног свијета. Овде су на диспозицији критичка разрјешавања не само варијабилна него и константи нововремених могућности образложења и навике образложења. Расправа о томе да ли су погођене константе може бити облик питања о човјековом крају, finis hominis.

Ово питање о човјековом крају има већ дугу философовску и културнокритичку традицију. Код овог питања су комплексне двије теме; крај као крај историјске формације епохалног човјековог саморазумјевања и крај као граница људских могућности. Данас та формула и питање о човјековом крају, показује тврдоћу једне историјске могућности да је након успјеха нововремене повијести прилагођавања постао могућ крај врсте човјека као самоуништење. Ту формулу о човјековом крају може окарактерисати једна апорија, тј. беспомоћност да се изађе из једног философског ријешења; „пријетећа апорија историјске збиље да повијест све већег прилагођавања природе, све већих могућности да се човјек прилагоди и нововремена повијест слободе не конвергирају, него пријете да теку одвојено једни од других или чак и у супротном смјеру“. Апорије су поријекло питања. Пипмајер се овде првенствено ослања на Хајдегера, Дериду и Лиотара. Питање које потиче из оне пријетеће апорије о повијести самоодржања и о повијести слободе, Пипмајер овде поставља као питање о науци технологије. Што се тиче питања о науци и технологији, он га поставља као Хајдегер. „Технику, схваћену у њеној суштини, не треба схватати инструментално као средство за израду артефаката, што би у односу према збиљи значило неутралност. Техника је начин понашања према затеченој збиљи и посебан облик прилагођавања као стварање збиље“. Код Хајдегера се одређење ове суштине технике, добија у изједначавању метафизике, философије и науке. „Технологија је метафизика атомског доба у којој до једнозначности својег бића долази традиционална метафизика“. Пипмајер истиче још један аспект; „Повијест метафизичког разумјевања збиље је повијест европског мишљења као повијест метафизике“. Онолико колико је европска философија била метафизика, толико је завршетком метафизике и философија дошла до својега краја. Али, то не значи да више нема метафизике. Као философија метафизика је стигла до свог краја, зато што је њен принцип постао реализована повијест као европска збиља. Тако је питање о технологији и о њеној суштини трансформисано у питање постављено збиљи европске повијести. Техника као принцип наше европске збиље је „утрошак бивствујућег путем наоружања у метафизичком смислу. Наоружање је обухватан појам за то да човјек себе чини господарем елементарног“. Свјетски ратови нашег доба су само посебан облици посљедица понашања према свијету као наоружању.

Хајдегер пише: „На питање кад ће бити мир не може се одговорити само зато што се не може предвидјети трајање рата, већ зато што би и то питање постало питање за нешто чега више нема, јер и рат више није нешто што би могло да доведе до мира. Рат се изродио у једну врсту искоришћавања бивствујућег које се наставља у миру. Кад се рачуна с другим ратом, онда је то већ само застарјели облик, у којем је признато оно што је ново у доба искориштавања. Овај други рат у својој дужини полако прелази не у мир раније врсте, него у једно стање у којем се оно што је као рат више неће моћи искусити као рат, а оно што је као мир губи сваки смисао и сваку садржину“. Послије овога Пипмајер се ослања на идентификацију метафизике и суштине технике. Метафизичко мишљење се не може редукovati на предпостављено опредмећење представе и на

погрешку у рачуну. Свијест о човјековој самомоћности је увијек повезана са свијешћу о нерасполагању оним у чему човјек мора себе да замишља заснованим. Тезом о идентификацији, Хајдегер себи омогућава да размишља и о некој другој повијести, него што је повијест техничког прилагођавања свијета. Његова теза о идентификацији не може се историсјки тако одржати и има систематски незадовољавајуће консеквенције. Размишљање о битку је претпоставка једног искуства која треба да превазиђе досадашњу повијест. Битак је оно што претходи свему, што се не може прилагодити, али је у основи свега. „Превенција битка као нерасположивости усисава све могућности да се, путем мишљења и дјеловања, примјерено размишља о расположивости“, каже Хајдегер. То се може видјети по тешкоћи и недостајању његовог појма истине. Због идеје о доминацији Хајдегер, по Пипмајеровом мишљењу, не размишља до краја о могућностима своје сопствене философије. Основни проблем новог времена, како философски тако и у Хајдегеровој историјској реализацији, „јесте трагање за примјереним посредовањем расположивости и нерасположивости“.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com